

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

III. Évfolyam.

Ujvidék, 1912. november 21. csütörtök

84. szám.

Törökország sorsa.

Habár a küzdelem még nem ért véget, az eredmény előre látható. Törökországnak, az egykor oly félelmetes világhatalomnak, amelytől reszketett egész Európa, amely birodalomnak ismeretes lófark jelvénye veszedelme volt népeknek, hatalmának, országának, ma megalázva, megtiporva kénytelen fegyverszünetet kunyorálni azoktól, akiket egykor világhíres fegyvereivel meghódított.

Akár meg fog történni a békekötés, amelyről, most mikor e sorokat írjuk, tárgyalnak, akár tovább folyik a verses harc, a török birodalom sorsa megpecsételtnek tekinthető.

A hajdan világhódító török birodalomnak ez a mostani tragikus szerepe Európa színpadán abban leli magyarázatát, hogy míg az európai országok fejlődtek, az életképes nemzetek önállósították magukat, a kultúra, a tudomány, a keresztény szellem befogadásával szervezkedtek, megerősödtek: addig a törökök még mindig a középkori sötétségben maradtak s az évszázadok kulturális haladásai nyom nélkül tűntek el mögöttük. Szívós ragaszkodás a hagyományokhoz: az annyira jellegzetes keleti fatalizmus, elzárkózás a haladás és fejlődés elől, emellett a corrupt és minden ízében korhadt kormányzati rendszer — mindmegannyi közvetlen okozói annak a tragikus bukásnak, melyben nem csekély része van az új török pártnak is, amely a fokozatos fejlődés helyett máról-holnapra törekedett megváltoztatni az egész birodalom képét és ezáltal még csak fokozta azt a fejtelenséget, mely az egész kormányzati rendeleten végig vonult.

A harcéri helyzet ma úgy áll, hogy az egykor oly nagy török birodalomnak legnagyobb része a győző hatalmak kezében van. Európában e pillanatban a török szultánnak birodalma nincs, birtoka Konstantinápoly és környéke.

Emberi számítás szerint a háboru már nem tarthat sokáig és minden okunk megvan feltenni azt is, hogy további komplikációk nem fognak beállani és hogy a győztes balkáni nemzetek, amilyen hősök voltak a küzdelemben, ép oly higgadságot és bölcseséget fognak tanusítani győzelmeik, eredményeik mérlegelésében, amikor a megértést és a rokonszenvet keresik hatalmas szomszédjukkal.

Bármily borzalmas is volt ez a háboru, ha nyomában a népek százados békés fejlődésének és haladásának

korszaka következik — miként azt okunk van feltenni — akkor nyugodtan térhetünk felette napirendre, levonván abból azt a tanúságot, hogy az egyetlenség és belső villongás a legáltalmasabb nemzetet is tönkre teheti, az összetartás pedig a legkisebb nemzetet is életerőssé és fejlődésképpessé teheti.

Belgrádi impressiók.

Irta: **Dr. WAGNER KÁROLY**, tb. főorvos.

A vöröskereszt egyet ujvidéki fiókjának megbízásából a napokban meglátogattam a szerb fővárost, hogy a sebesültek ellátását, elhelyezését a helyszínen tanulmányozzam. Rögtönzött berendezéseket kerestem és vártam, de legnagyobb meglepetésemre tökéletesen, mondhatni kémiailag felszerelt betegosztályokat, kifogástalan, csendes és tökéletes adminisztrációt és a társadalom oly nagyarányú részvételét tapasztaltam a betegápolás terén, ami minden képzeletemet felülmulat. Mindenkelelt a város külső képe nyugodt, mindenki dolgot végzi, közmunkák folytatására (aszfalt, kockaburkolat) is van már munkaerő és kedv, a házak fellobogózva hirdetik a győzelmes hangulatot. Belgrádot ezidőszent a vöröskereszt városának lehet nevezni; minden 3-4-ik ember, kor és nembeli különbség nélkül a vöröskereszt egyet karszalagját hordja, jelezve ezzel, hogy a betegápolás nemes munkájában valami formában részt kér, szerepet tölt be.

Elsősorban hazánkfia dr. Szvinyarev osztályát kerestük fel. Dr. Szvinyarev a 15-ik számú tartalékkórházat vezetői a Maekenzie-utcai egyik iskolában; az iskola folyosóján 3 karszalagos urinó fogad, akik elkalauzolnak a könnyebb sérültekkel teli folyosón végig a műtő- és kötözőszobába. Dr. Szvinyarevnek 4 orvos és 4 önkéntes betegápolónő — mind előkelő belgrádi urhölgyek segítkeznek a folyton özönlő betegek átkötésénél, az urinók maguk végzik a könnyebb sérültek kötésváltását. Négy ablakos világos nagy terem, két méterig olajfestéses falak, nagy linoleumszőnyeg, két műtőasztal, megfelelő számú sebészti mosdók, műszerszekrény, műszerszatalok, jól felszerelt instrumentorium, sterilizáló készülék elfeledtetik velünk, hogy szükségkórházban vagyunk, rendes kórházi célokra sem kellene jobb felszerelés. Előtünk folyik a különböző, legtöbbszörre golyó vagy shrapnellövés okozta sebek átkötése, melyek általában igen jó gyógyhajlamot mutatnak, még a nagyon elhanyagolt állapotban idekerültek is szemmel láthatóan javulnak. Többek között egy még mindig, háromheti ápolás után is tenyérszerű izomsérülést okozott shrapnellövést láttunk szépen sarjadzani; a sérült 9 napig hordta az első kötést testén, amíg szakszerű ellátásban részesült. Kumanovonál sérült és hosszú furkósbottal sántikálva meséli, hogy erre a botra támaszkodva óriási sebével 24 órát gyalogolt, amíg kocsi kerülhetett. Hangos fájdalomnyilvánítás ismeretlen fogalom, nagy lelki erővel némán tűrik az igazán fájdalmas procedusokat is. Miután dr. Szvinyarev még hivatásos sebesítők is dicsőségére való gondossággal genymell megnyitást végzett és még tanui voltunk, hogy a segédkező urinók mily buzgó lelkiismeretességgel végezték el a műtőszoba gondos kitakarítását, az eszközök sterilizálását, bejártuk a betegszobákat. Mindenütt kifogás-

talán rend és tisztaság, jó ágy- és fehérenemű, termenként 1-2 urinó, több helyütt külföldi önkéntes betegápolónők és 1-2 középiskolai tanuló vagy tanulónő gondozza a betegeket, utóbbiak főleg hőmérőzést, ételkiosztást, küldöncszolgálatot teljesítenek. A berendezés gondosságára jellemző, hogy még a köpöcsészékről sem feledkeztek meg és hogy a betegek porcellánból esznek. A sérültek igen kevés súlyosabb esetet kivéve jókedvűek, vigan cigarettáznak és mesélik egymásnak élményeiket, közbe a megérkező hírlapokból felolvassák az újabb hadiseeményeket. A konyhát e héten egy aktív minster neje vezette, ahol nagy üstökben főtt a husleves és nagy tálakban a babfőzelék; az udvaron amellet tábori mozgókonyhaberendezés is volt felállítva. A kórházat a szerb vöröskereszt rendezte be, legnagyobb részét önkéntes adományokból, adminisztrációját egy katonai hivatalnok végzi, minden beszerzés simán és gyorsan megy, gyógyszerkezelésről és kötszerekről a katonai kincstár gondoskodik. Kérésre dr. Szvinyarev egy másik tartalékkórházat is bemutatott. Odament egy házból zene hallatszik; egy melletünk elmenő egyszerű paraszasszony hangosan ad kifejezést megbotránkozásának, hogy ilyen szomorú időben valakinek kedve van zenélni! Egymás mellett egy gimnáziumban és egy elemi iskolában vannak berendezve az V. és III-ik számú tartalékkórházak. Ez utóbbiba térünk be, ahol két kölni magántanár sebészkedik, a német nagykövet neje nek meghívására, aki maga is az angol nagykövet nejevel együtt betegápolónői teendőket végez. A kórházat a szerb nővérek egylete szerelte fel és az gondoskodik a betegápolásról; középiskolai tanulók végzik az ételosztást és a könnyebb munkákat. A felszerelés tökéletes, kifogástalan rend és tisztaság uralkodik, a folyosókon több samovár állandóan teával látja el a sérülteket.

Miután a magyar vöröskereszt missió az ország belsejében működik, az általánosan leg-tökéletesebbnek mondott orosz missiót kerestük fel delután. Mar a tavalyi drezdai hygiénikus kiállításon közzeltűnést keltett az oroszországi vöröskereszt egyet tökéletes és szinte fénytűző felszerelése, annyival inkább érdekelt e felszerelést működésben látni. Kétszáz ágyszal kórházat küldtek le 8 vasuti kocsiiban az oroszok Belgrádba és annyira fel vannak szerelve mindennel, még enivalókkal is, hogy a szerb állam csupán a fűtéshez szükségelt szennet adja. A missió katonai van szervezve, a vezető főorvos tudta és b egyezése nélkül semmiféle helyiségekbe belépni nem szabad. Előtünk azonban készséggel mindent feltártak. A betegek egy új gimnázium gyönyörű tantermeiben és az előttük fekvő 5 m. széles, központilag fűtött, csukott folyosóin vannak elhelyezve. Szép vasgályok, összefűzött ponyva helyettesíti a szalmazsákokat, szétszedhető pléhmossdókészülék, orvosok és ápolónők számára falra erősített, felborítható laivoirok és kanacsók, két ágyanként egy éjjeli szekrény, egyforma barna kórházi köpenyek, igen szép ágy és fehérenemű azok a dolgok, amik a kórtermekben feltűnnek. Műtőszobájuk teljesen felszerelt, kötszesterilizátort is hoztak magukkal. Saját ápoló és ápolónői személyzetük van, idegen segélyre nem szorulnak. Ottlétünk idejében ép általános látogatási idő volt és népvándorlásként hatott a termeken végig járó legnagyobb részét hölgyekből álló néparadat. Nem volt sebesült, akit megajándékozatlanul hagynak, cigarettá, kalács, újság, képeslapok csak úgy ömlenek a hölgyek táskájából, még a fogságukban is vadul viselkedő arnautáknak

is jut valami belőle. Ugyanaznap érkezett egy újabb ötven ágyas kórház teljesen felszerelve mint egy orosz grófnő ajándéka. A fentebb leírt tartalékkórházhoz hasonlóan még 16 ilyen kórház működik, amint biztosítottak ugyanoly tökéletes berendezéssel, ápolószemélyzettel ellátva és azoknak is legnagyobb része önkéntes adakozásból teremtetett, amint egyáltalában az áldozatkészség csodálatos módon nyilvánult meg e nemzeti háború folyamán.

Irigységgel távoztunk, irigyeltük azt a nagy lelkesedést, egy kitűzött cél érdekében való öntudatos, tervszerű előmuukálót, melynek gyümölcsei a betegápolás terén a kifogástalan kórházak és betegellátás; és irigyeltük azt az összetartást, mely az egész társadalmat a humanizmus szolgálatában így meg tudta mozgatni. És hogy mindezekről személyesen meggyőződhetünk, ezért kalauzunknak, dr. Szviinyarev Milán urnak e helyütt is őszinte köszönetet mondunk.

HIREK.

Erzsébet napja. Kedden volt boldogult emlékü Erzsébet királyasszony nevenapja. Az iskolában ünnepélyek voltak és az ifjúság misét hallgatott, amelyet *Mauschka József* hittanár mondott.

Uj plébánia. A kalocsai érsek Sajkáslakon új lelkészséget létesített és lelkésznek *Csincsek Antal* szentfűlöpi káplánt nevezte ki.

Ismeretterjesztő előadások. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egylet újvidéki osztálya helyben a rókusai fiúiskola egyik tantermében minden kedden és csütörtökön d. u. 6-tól 7-ig ismeretterjesztő előadásokat tart. Az első előadás csütörtökön f. hó 21-én tartatik AZ ALDUNA címmel, a legközelebbi előadás jövő kedden lesz. Az előadások vezetésére *dr. Piukovich Sándor* nyert megbízást. — A Dmke. vidéki akciója során mult vasárnap Erdély szépségeiről igen jól látogatott előadást tartott *dr. Piukovich Sándor Avar Gyula* tanár kíséretében Rumán, a máv. iskolában. A szép siker érdekében *Manz Győző* igazgató lelkes tantestületével karöltve dícséretreméltó buzgóságot fejtett ki. Itt említjük meg, hogy a Dmke. munkálkodásában elsőrendű fontosságu ezeknek az ismeretterjesztő előadásoknak tartása. Elismerte ezt a Dmke. központjának évi jelentése, amelyben követendőnek és a jövőben fokozottabb mértékben fejlesztendőnek jelezte ezeket az előadásokat. Bizonyítja ezeknek a létjogosultságát a tömeges látogatottság és hogy az előadók számos helyről kapnak egyre és egyre meghívást. A Dmke. elnöksége ép ezért *dr. Piukovich Sándornak* a főtitkári címet adta meg, az Országos Vasutas Szövetség pedig tiszteletbeli tagjává választotta meg, jeléül, hogy a Dmke. működésének ebbeli irányával teljes mértékben meg van elégedve. Aki a Dmke. sorsát szívén viseli, ezen ismeretterjesztő előadások sikere érdekében mindenkor lelkesen fog fáradozni. Tudva azt, hogy az ország többi közművelődési egyletei tisztán csak ezen az alapon fejtik ki tevékenységüket, misem természetesebb minthogy az újvidéki osztály az ismeretterjesztő előadások tartásával a lehető legjobb uton halad. (B.)

Vasutas mulatság. Szombaton tartja az országos vasutas szövetség újvidéki kerülete kabarejét a vasuti állomás várótermében. A műsoron kitűnő számok szerepelnek, amelyeket elsőrangú műkedvelők fognak bemutatni. Az előjellekből ítélve a látogatottság sem fog semmi kívánni valót fennhagyni.

Egy helybeli író újabb sikere. *Avar Gyula* tanárt, aki már irodalmi műveivel számos sikert aratott és aki mint a Dmke. vidéki akcióinak legtevékenyebb tagja fáradhatatlan munkásságával igaz elismerést érdemel, újabban az a kitüntetés érte, hogy az „Utazás a Szepességben” c. érdekesítő, izzó hazaszeretettől ragyogó munkája felvételt talált a Benedek Elek szerkesztésében megjelenő filléres könyvtárban. A munka *Abrahám János* könyvkereskedésében kapható és azt mindenkinek a legmelegebben már csak azért is ajánljuk, mert rengeteget lehet belőle tanulni.

Kabaré. Az „Ujvidéki Testgyakorlók Köre” kabaréja, melyre jövő számunkban vizsaterünk, igen jól sikerült. A rendezőség fáradozását e helyen külön is kiemeljük.

A „Szinházi Hét” Budapest legnépszerűbb hetilapja, mert a főváros legkiválóbb írói nagyon gyakran keresik fel rendkívül érdekes és színházi intimításokat eláruló cikkeivel. A „Szinházi Hét” állandóan hozza a színházak újdonságainak legjobb felvételeit. Dacára pazar kiállításának és gazdag tartalmának mégis a „Szinházi Hét” a főváros legolcsóbb hetilapja.

Előadások. Az „Országos Vasutas Szövetség” felkérte *dr. Piukovich Sándor* és *Avar Gyula* tanárokat, hogy a „Vasuti Napközi Otthon”-ban a téli hónapok folyamán több ismeretterjesztő előadást tartsanak. Az előadások idejét a helybeli elnökség külön fogja tudatni.

Méltatlan támadás. A „VILÁG” című ultraradikális és a „BÁCSKAI NAPLÓ” című ultraklerikális lapok *Megyesi Ferenc*, köztisztviselőnek és közszerzetnek örvendő főgimnáziumi igazgatónk ellen hosszabb cikkeiben támadást intéztek. Már maga az a körülmény, hogy a két legszélső irányzatú lap intézi a támadást, az egyik antiliberalis, a másik antiklerikális iránnyal vádolván a főgimnázium vezetését, legfőnyesebb bizonyíték amellett, hogy *Megyesi Ferenc* kezében, aki a helyes közélet uton halad, a főgimnázium vezetése a legjobb kezekben van. Ujvidék város közönsége, ezt bátran állíthatjuk, nemcsak nagyrabecsüli és tiszteli, hanem osztatlan szeretetben is részesíti főgimnáziumunk derék igazgatóját, ami a méltatlan támadásokkal szemben a a legfőnyesebb elégtétel.

Egy főispán pisztolypárbaja. A mult vasárnap d. u. Szabadka határában pisztoly-párbajt vívtak Szemző Gyula az új bácsmegyei főispán és ifj. Gálffy György, a szabadkai nemzeti munkapárt vezető tagja. A párbajra okot Gálffy Györgynek egy tréfas hírlapi cikke szolgáltatott. A párbaj folyamán egyik fél sem sérült meg. A felek kibékültek.

A „Rumai Magyar Olvasókör”-ből. Lelkesen, napról-napra nagyobb és nagyobb tért hódítva működik Rumán a „Magyar Olvasókör”. Szép helyiségét mindennap igen sokan látogatják és találnak ott kellemes szórakozást. Mult szombaton is tombolat rendeztek, amelyen nemcsak Rumáról voltak igen sokan jelen, de a környékből is sokan megjelentek, kifejezést adván az egylet iránti rokonszen-vüknek. Az egylet érdekében különösen *Jancsó László* elnök, *Manz Győző* alelnök és *Kozma Imre* titkár fáradoznak lelkesen.

Jubiláló adótárnok. Thurzó Lajos titeli kir. adótárnok e hó 24-én tölti be hivatalos tevékenységének 25. évét. Ez alkalomból bankettet rendeznek nagyszámú barátai.

A szegedi tábla elnöke a zombori törvényszék esküdtbíróságának elnökévé az 1913. év tartamára Eperjessy Béla dr. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesé pedig Szedressy Ödön kir. törvényszéki bírót jelölté ki.

A zombori pénzügyigazgatóság, melynek az egész országban legnagyobb ügyköre van, 800 ezer K költséggel a város közepén új, kétemeletes modern palotát épít. A hatalmas épületben 115 szoba és két nagy irattár lesz. Az épület csaknem egy katasztrális holdnyi területen fog emelkedni.

Ellenőr és pénztárnok választás a rétkezelő bizottságban. A csajkások rétkezelő bizottsága Szablyán tartott gyűlésén újabb 6 évre választott ellenőrt és pénztárost Ellen-őrré Vuchetics Zsivkó titeli ügyvédet, pénztárossá Bozejacz István eddigi tisztviselőket választották meg.

Jelenet a hajófedélzeten. Izzalmas jelenet játszódott le a napokban egy hajón Baja fölött, Szentistvánnál a Dunán. A hajó fűtője valami vétséget követett el, amiért a hajóskapitány megdorgálta. A fűtő egyideig duzzogott. Amikor aztán Szentistván alatt a szolgálatból felváltották, dühből reszketve rohant fel a fedélzetre, onnan egyenesen a parancsnoki hidra s rátámadt a hajó kapitányára. A megdühödt legényt a hajó személyzete nagy nehezen megfékezte és Baján kitepte a partra, ahol megtették ellene a bünyefitő feljelentést.

Határidő meghosszabbítás. A honvédelmi minister Ur f. évi 124121/19. sz. alatti rendeletében kivételesen megengedte, hogy a méltánylást érdemlő viszonyok alapján főlősszámú gyanánt leendő kiválasztásra irányuló kérvények benyújtására a határidő október hó 31-én tul meghosszabbítható, minél fogva az illetékes hatóságokkal történt megállapodás folytán ily kérvények az illetékes járási tisztviselőknél folyó évi november hó 30-áig lesznek benyújthatók. 1—3

Apollo színház. Az Apollo színházban szerdán és csütörtökön „*A fekete darcosok bünszövése*” c. szenzációs dráma 2 felv. van a műsoron. — Péntek, szombat és vasárnap a „*Drama a tengeren*” c. 3 felv. szenzációs újdonság kerül bemutatásra. Ez alkalommal nemcsak Waldemar Psilander utólrhetetlen művészi játéka révén fog a közönség figyelmé felkelteni, hanem külön eseményszámba megy az a virtuozitás is, mellyel a Nordisk films a felvétel rendezésének és technikai kivételének nehéz feladatát megoldotta. Be lesz mutatva továbbá a „*Balkan háborúnak II. része*”, mely eredeti helyszíni felvétel alapján készült. Ebben az érdekes képből különösen az *elenséges csatározásokat* fogjuk magunk előtt látni. Vegül még amerikai humorezzkek egészítik ki a sláger műsort.

Esküdtek a decembri oklusra. A decembri ciklusra a következő esküdtek sorsoltattak ki: a) rendes esküdtek: id. Zaubauer Ágoston ny. tanár, Vuics Mihály tkp. pénztárnok, ifj. Kovács András vendégelő, Szól Jakab kereskedő, Manojlovics Gábor tkp. könyvelő, Willner Simon magánhivatalnok, ifj. Renner József kendergy. igazgató, Bársony János asztalos, dr. Barta Félix ügyvéd, ifj. Bognár István gazdász, Biró János szatócs, Wollner Lipót kereskedő, Krón Richard kereskedő, Boller József kereskedő, Tollweth Gusztáv kereskedő, Hadzsics Tódor földbírtokos, Heinc Ágoston könyvelő, Dungyerszky Nesztor földbírtokos, Szótics Kálmán hivatalnok, ifj. Bodó Mátyás háztulajdonos, Oszvald Mátyás földbírtokos, Nagy Pál kisbírtokos, Kovács János ny. tanár, dr. Lusztig Nándor ügyvéd, Major Jakab ép. vállalkozó, Grossinger János gyógyszerész, Mravics Lukács kereskedő, dr. Szlavy Kornél közjegyző hely., Rosenstock Samu fakeskedő, Róka Mihály földműves; b) helyettes esküdtek: Szauzer Tamás házt., Simon György szatócs, Nagy András házt., Nyiri András sütő, Paul Keresztély téglaker., Ohrenstein Simon nyug. hivatalnok, Mudroch András méhész. Urso István könyvelő, Turócy József cipész, Szklenkai Pál könyvelő.

Öngyilkosság petroleummal. Lázits Dusán városi hajdu régebb idő óta betegeskedik, abbeli elkésredésében, hogy baja gyógyíthatatlan, egy őrizetlen pillanattal leöntötte magát petroleummal és meggyújtotta ruháját. Lázits az égési sebeibe belehalt.

A nagyhatalmak hadseregei. A mostani háborus világban nem érdektelen az a kimutatás, amely az egyes európai hatalmak hadseregét a következőkben tünteti fel és pedig: Ausztria-Magyarország b e k e l é t s z á m a 390.000, hadi létszáma 2.260.000 ember.

Németország: békében 546.000, háboruban kerek 5 millió ember.

Oroszország: békében 1.420.000, háboruban 3.500.000 ember.

Olaszország: békében 249.000, háboruban 3.600.000 ember.

Franciaország: békében 598.000, háboruban 4.500.000 ember.

Anglia: békében 435.000, háboruban 950.000 ember.

Bácskossuthfalva a neve ezental az Ómoravicából lett Kossuthfalva községnek. Igy határozott a belügyminister, a hivatalos lap szerdai jelentése szerint.

Elsülyedt malom. A vizi malmok letűnnek lassankint a láthatárról. A Tiszán hajózva már alig-alig látni egy-egy ilyen régi alkotmányt. Eggyel ismét kevesebb van, mert Zentán Borosgyevi Gergelynek malma hétfőn este felé elsülyedt. A rajta levő molnár csak nagynehezen tudták kimenteni az elősiető emberek. A melommal együtt több mmázsa liszt is a vízbe merült.

A színház nem vásári mutatóvány. Schwartz József bajai helypénzszedő helypénzt akart fizettetni Krémer Sándor volt színházgátlóval azért, mert a bajai nyári színházban előadást tartott. Schwartzot a tanács követelesével elutasította. Erre Schwartz a közigazgatási bizottságtól kérte, hogy ítélje meg részére a színházgátló követelt 997 K helypénzt, mert a városnak nincs joga az ő megkárosításával bárki részére ingyen területet átengedni a vásártérből. A bizottság Schwartzot kérelmével elutasította és ezt az elutasítást azzal indokolta, hogy a színház nem bírálható el abból a szempontból, mint egy vásári mutatóványosbódé.

Félláru igazolvány. Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők továbbá a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a félláru vasutijegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok, melyeknek érvénytartama csak az 1914. év végéig jár le, a jövő 1913. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrássy-út 73-75. sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azok az igazolványok, melyeknek érvénytartama 1912. évi december hó végével megszűnik, birtokosaik által a lejáratig megtartandók, helyettük azonban az 1913. évre, személyekint egy-egy fénykép beküldésével ugyancsak legkésőbb f. évi december hó végéig új igazolványok kiállítása kérelmezendő. Azoknak, akiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk nem volt, de ilyet a jövő 1913. évre szeretni kívánnak, az igazolvány kiállítását szintén a fent jelzett határidőn belül kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az újak kiállításáért járó 2 K kezelési illeték m. kir. póstabélyegekből rovándó le. A póstabélyegeket a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyzékre felragasztandók. Késpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik. A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Az érdekelt hivatalok részéről ugy az érvényesítendő igazolványokról, mint a kiállítandó új igazolványokhoz szükséges fényképekről külön-külön jegyzék készítendő. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. 4

Vérezgő pandur. Rumáról jelentik: Rettenetes gyilkosság történt Bresztácson, amely két emberéletet kívánt martalékaul. A dolog így történt: A bresztácsi földközösség feje bizottságot hivatott ki Rumáról, amely Szávic Keresztély pandur birtokán is méricsgét. Mikor ezt a különben is rabiatos Szávic meglátta, neki esett két előjárónak. Szeretkovicsnak és Nikolicsnak s elkezdett velük civakodni. Minthogy a pandur kifogyott a szóból, lekapta puskáját s előbb Nikolicsot lötte agyon, azután pedig Szeretkovicsot. Mikor a bizottság látta a vérezgő ember izzonyu öldöklését, legott futásnak eredt s mindaddig szaladt, amíg Rumáig nem ért. — A gyilkost elfogták s Mitrovicára kísérték.

Az ezerholdasok Bácskában. Adámovics Iván, Bácsujlak 3263. Bachrach Lajos, Monostorszeg 6131. Boncompagni-Ludovisi hgné, Jánoshalma 11.208. Chotek Rezső gróf, Begecs 4216. Dunagálos 1546. Ujfutak 12.094. Csillag Pálné, Szabadka 1008. Dugyverszky Lázár, Dunacséb 2626. Kölpény 1155. Szenttamás 1493. Turja 628. Ujvidék 1625. Dugyverszky Stéva, Szenttamás 2258. Ermel Gyula, Szabadka 1130. Fernbach Antalné, Temerin 3043. Fernbach Péter, Temerin 1647. Zombor 1361. Gräber Gyula, Szond 1823. Halbrohr Adolf, Szabadka 1062. Hammerstein Rikárd br., Országállás 2845. Hermann Ferenc, Bácsstóváros 1360. Horthy Istváné, Bácsborsod 1051. Latinovits Frigyes, Bácsborsod 1419. Latinovits János, Bácsborsod 1325. Latinovits Pál, Bácsborsod 1325. Lelbach Gyula, Szabadka 1102. Lelbach László, Cservenka 709. Bácsborsod 671. Kula 696. Lelbach Péter, Kula 2514. 2141. Lollok Alajos, Regőce 1009. Podmaniczky En-

drené br.-né, Szabadka 2139. Rédl Lajos báró, Herczegszántó 3993. Rudics Farkas, Zenta 1275. Széchenyi Emilné grófné, Bogyán 5959. Vajszka 4486. Telesi Józsefné grófné, Bácsalmás 2861. Vojnits István br., Bajsa 1235. Pacsér 253, Szabadka 704. Weidl Márton, Szone 1070. Vilczek Frigyesné grófné, Bácsborsod 1362. Zichy N. János gr. Topolya 7838.

Nyomozás. A minap reg. Óbecsén feltűnést keltett két egyenruhás rendőrtisztnek megjelenése, akik a legnagyobb zárkózottsággal és titkolózva vezettek nyomozást. Két határrendőr volt ez, akik Ujvidékről mentek ki Óbecsére, hogy egy kényesebb ügyben vizsgálatot vezessenek. Suttogó hírek szálltak szét e megjelenésre és különféle rémes és lehetetlen bűnököt találgattak, pedig mint értesülünk, az egész egy teljesen magánjellegű feljelentés alapján megindított nyomozás, amit hamarosan be is fejeztek a határrendőrtisztek és már a délutáni vonattal visszautaztak Ujvidékre.

Érdekes házasság. A bajai anyakönyvi hivatalnál érdekes házassági bejelentés történt a napokban. Egy előkelő Magyarországból származó idegen országbeli mánás család sarja bejelentette, hogy egy cigányleányt vesz feleségül. A fiatal mánássarjadék Baján ismerkedett meg a cigányleánnyal és el is veszi azt feleségül. De ez még nem minden, a fiatal férj, aki művészien hegedül, beállott egy megyebeli cigányzenekarba — primásnak és eztán ő lesz a zenekar vezetője.

Fiatalkereskedő segédet

keresek bármely szakmából, papír- és írószerekkereskedésem részére, állandó állásra. A magyar nyelven kívül a szerb nyelv birása is megkívántatik. *Belépés azonnal vagy később.* Ugyanitt egy TANONC is

..... felvétetik. 2-3

Ivkovics György, papír- és írószerekkereskedése Ujvidék.

8-

A német gyorsírásban, gépirásban és ortografiában teljesen jártas *kisasszony* felvétetik.

Cselikovits Testvérek, Ujvidék.

Ujonnan nyílt divatáruház

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy kész úri-, női- és gyermekruhák üzletet nyitottunk a legújabb divat szerint, amiáltal abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legnagyobb választék mellett e téren a legkényesebb igényeket kielégíthetjük. — Áraink szabottak és mérsékelték.

Tisztelettel

RÓTH MANÓ és FIA.

Nagy választék úri és női ruhacikkekben, női astragán, perzijaner és szilzskin árukban. — Épügy nagy választék plüsskabátokban, muffokban és bundákban. — Nagy választék szücsárúkból.

Elfogadunk mértékutáni rendeléseket is!

8-52

OSZTÁLYSORSJEGYEK

luzása ma van!

Főnyeremény 1,000.000 korona

Minden második sorsjegy nyer!	1/3 sorsjegy ára 12.— K
	1/4 " " 6.— " "
	1/6 " " 3.— " "
	1/6 " " 1.50 " "

Kaphatók: **VIG és KATONA** bank és váltóüzletében, Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 48. sz. a.

7-52

A legdusabb választék mindenemű női és férfi divat s kézműárúciókban, valamint idényujdonságokban

Jovicsin Áruházában

található!

1468. szám/1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Bpesti Keresk. és Váltó törvényeknek 134317/1912. számú végzése következtében dr. Meszlényi Fülöp ujvidéki ügyvéd által képviselt Országos Iparbank Részvénytársaság bpesti bej. cég javára 248 K 50 f. s jár. erejéig 1912. évi szeptember hó 30 án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfogalt és 650 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. papír és egy szekrény nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró 1912. évi V. 1796. sz. végzése folytán 248 K 50 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi szept. hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 78 K 65 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperes nyomdahelyiségben leendő megtartására 1912. november 26. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 20. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1912. november hó 11.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

1492. sz. 1912. végrih.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 101. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1912. évi V. 921. sz. végzése következtében dr. Rosmendy Gyula bpesti ügyvéd által képviselt Herczig Miksa bpesti cég javára 60 K 28 f s jár. erejéig 1912. évi június hó 22 én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2130 K-ra becsült következő ingóságok u. m. szobabutorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróóság 1912. évi V. 921/8. sz. végzése folytán 60 kor. 28 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 48 K 80 f-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken, alperes lakásáa Krón ház leendő megtartására 1912. december hó 2. napjának d. e. 9 órájára határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1912. évi november 13.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HIRLAP“-OT.

PARK-SANATORIUM

BUDAPEST, VI., Aréna-út 84/b.
Városliget. — A főváros legújabb sanatoriuma

sebészeti urológiai és nőgyógyászati osztályokkal.

A legmodernebbül berendezett sebészeti és nőgyógyászati osztály 4 műtőteremmel.
Az Urológiai osztály vese, hólag és prostata beteg-gek részére diagnosziikus és gyógyító felszereléssel.
Kívánatra prospectus. Mérsékelt árak.

Vezető főorvos:

Dr. Milkó Vilmos operateur,

az urológiai oszt. főorvosa: 5-10

Dr. Lakatos Victor.

Egy előkelő magyar biztosító intézet ujvidéki vezérképvisellete részére feltétlen megbízható, óvadékképes vezetőfiszviselőt keres. Az évi jövedelem megfelelő működés esetén 7-8000 K-t tesz ki. Az állás fix fizetéssel, napidíjjal és jutalék javadalmazással van egybekötve és a vezérképviselést az egyik legelőkelő takarékpénztár vezetése alatt fog működni. Nem szakemberek is pályázhatnak, de azok három havi próbaidőre lesznek kinevezve és csak ennek letelte után véglegesítve. Véglegesítés esetén az intézet nyugdíjállományába is felvétetik. Pályázóktól jó megjelenés és megfelelő összeköttetések, fedhetetlen előélet, magyar, német esetleg szerb nyelv tudás feltétlenül megkívántatik. Pályázatot „Biztos jövő” jelleggel a kiadói hivatal továbbítja. 32-

BIOGLOBIN!

Vérköpő ital! Uj életet ad! Ki idegosenk, erélytellenek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelkimegrázkodtatás következtében gyöngönk érzi magát; ki vörözgöny, kimerült, ótvágytalan, fáradt vagy álmatlan, az ne használjon mást mint „BIOGLOBIN“-t. Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp és orosító szer. Egy üveg ára 3-50 K. Próbáitog 2 K.

— Kapható: —

8-15

SCHUBERT, Városi gyógyszeriar, Zombor.

2 üveg vételnél portómentesen szállítatuk, tehát semmiféle költség nincs!

Csak az valódi melyen cégem olvasható!

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét ujra akarja telepíteni,
AKI szőlőoltványt akar rendelni,
AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató diszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat

Maros-Vásárhely, 7-26

Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.

KISS ILONKA

női divat-salon

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Kiváló munkaerő!

Készít mindennemű angol kosztümekeket, kabátokat és francia ruhákat kizárólag modellek után. 16-52

Waggon szállitmány

alma, körte.

Ősziaru, különféle szép, tiszta és jó fajból keverve.

Jéldaru: masanzki, téli alma, szürke alma és egyéb finom fajgyümölcsök, melyek tavaszig épen megőrizhetők, közvetlenül a termelőktől a legolcsóbb napiárakban kaphatók PROFUMA J. gyümölcsszállitónál Ujvidék Zrinyi Jloza-utca 14. Kicsinybeni eladás Flatt-utca és H. Rákóczi Ferenc-út sarok.

Posta és vasuti szállitmányok azonnal és utánvét mellett eszközöltetnek. 11-

TELEFONSZÁM 247.

A legdrusabb és legszebb ékszerüzlet
— a róm. kath. hitközség ujonnan épült palotájában van. —
Tulajdonos: **Regényi Kálmán.**

Semmi sem pótolhatja!

Bendalin

kályhaezüst-festéket.

NEM PATTAN LE

vörösre izzott kályháról sem, hanem kihülésük után ismét szép ezüstoffényű marad.

NEM ROBBAN.

Használatban rendkívül kiadós!

Kapható SCHLOSSBERGER HENRIK, WAGNER TESTVÉREK és DIETZGEN INRE FIAI cégnél.

Egyedüli gyárosok:

17-30

GEORG BENDA-LUTZ-WERKE

Wien. Traismauer, N.-Ö. Prag.

Folyékony
Ezüstoffesték

Bendalin

a legjobb fémkompozitő minden elképzelhető tárgy mázolására.

Állandóan tartós izzó forróaságnak, valamint nedvességnek ellenálló ezüstoffesték.

Meinl Gyula

kávéboviteli üzlet.

Uj fiók: Ujvidék,
Kossuth Lajos-utca 35.

7-15